П Р А В И Л Н И К

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД /БУВОТ/ В МАТЕМАТИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ "БАБА ТОНКА"- ГР. РУСЕ ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

Приет на Педагогически съвет на 16.09.2026 г.,
утвърден със Заповед № ...../.....09.2026г.

ГЛАВА ПЪРВА
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този правилник се определят основните безопасни изисквания, които трябва да се осигуряват и спазват при провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност в МГ "БАБА ТОНКА" - РУСЕ, за да се предотвратят трудови злополуки и заболявания на учениците в процеса на теоретичното обучение и учебната практика, при извънучилищни дейности, при организирано придвижване на ученици и друг персонал като пешеходци или пътници в транспортни средства и др.

Чл. 2. По смисъл в термина „безопасни условия на възпитание, обучение и труд" се включват и хигиенните условия и противопожарната охрана.

Чл. 3. Правилникът е задължителен за всички участници в учебно-възпитателния процес и трудовата дейност и урежда техните права, задължения и отговорности по осигуряване, контролиране и изпълнение на безопасните условия на възпитание, обучение и труд.

Чл. 4. Освен изискванията на този правилник трябва да се спазват и установените в Република България единни, отраслови и ведомствени правила, норми и изисквания за безопасни условия на работа, съответстващи на извършваната дейност.

<u>Раздел I</u>
Област и ред за прилагане на правилника

Чл. 5. Въвеждане в експлоатация на сградата на МГ "Баба Тонка".

1. Разрешение за въвеждане в експлоатация – 761/28.12.1950 г.
2. Осъществявана дейност – учебна.

Чл. 6. Територия на Гимназията

1. Разположение на сградата – Училищен двор – пл. № 422 в кв. 102 (стар парцел V - 5 в кв. 128) по плана на гр. Русе с площ 7736м^2, заедно с построената в него двуетажна масивна училищна сграда със застроена площ 2539 м^{2,} находяща се на ул."Ив. Вазов" №18.
2. Граници на имота: ул."Ив.Вазов", бул. "Ген. Скобелев" и ул. "Пенчо Славейков".
3. Ограждения, маркировка и сигнализация- на двете натоварени автомобилни артерии- бул. "Ген. Скобелев" и ул. "Ив. Вазов" преди и след пешеходните пътеки са изградени съоръжения тип "Легнал полицай".

Чл. 7. Вътрешен транспорт – Гимназията няма вътрешен транспорт.

Чл. 8. Учебна сграда

1. Конструкция, надеждност – монолитна двуетажна сграда, с ж.б. плочи.
2. Извършвана дейност – учебна.
3. Аварийни изходи – 5 броя.

Раздел II

Задължения, отговорности и права на длъжностните лица и учащите се за осигуряване и спазване на безопасни и здравословни условия и правила на възпитание, обучение и труд

Чл.9. Задълженията, отговорностите и правата по този правилник са вписани като анекс към длъжностните характеристики на лицата, които ръководят и изпълняват учебните и трудови процеси.

Чл.10. ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА **ДИРЕКТОРА**:

1.Разработва Правилник за осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение и труд, който се утвърждава не по-късно от началото на учебната година и се представя в РУО при заверката на Образец №1;

2. Организира запознаването на учениците, персонала и родителите с Правилника в началото на всяка учебна година и го актуализира при промяна на нормативната уредба, структурата на работните и учебни места, при нови учебни дейности, нови технологии, нови методики;

3. Разработва и утвърждава не по-късно от началото на учебната година „План за действие при бедствия и аварии". Запознава всички длъжностни лица и ученици с плана срещу подпис /ПМС №18-23.01.1998г., ДВ, бр.13/98г./

4. Осигурява пожарната безопасност чрез спазване на действащите норми, правилници, наредби, предписания. Два пъти през учебната година осигурява провеждане на тренировки за действия при евакуация /пожар, аварии, бедствия, терористични актове/;

5. Организира учредяването и осигурява обучение на комитет по условия на труд в гимназията.

6. Утвърждава и изпълнява програма за оценка на риска, като прилага методика за оценка на риска, според утвърденото за системата на средното образование „Помагало за оценка на риска, 2002 г."

7. Осигурява обслужване на работниците и служителите от службата по трудова медицина.

8. Утвърждава програма за предприетите мерки, определени срокове и отговорни лица за предотвратяване, намаляване и ограничаване на риска, както и начина на контрол за изпълнение на тези мерки.

9. Осигурява задължителни периодични медицински прегледи на работещите и контрол на личната хигиена на учащите се.

10. Осигурява подходящо обучение по ЗБУТ, в съответствие със спецификата на всяко работно място и професия, контролира началните и периодични инструктажи по безопасност, хигиена на труда и пожарна безопасност на персонала и учещите се.

11. Задължително установява, разследва, регистрира и отчита всяка станала трудова злополука и известните му случаи на професионални заболявания по ред и начин, определен с отделен нормативен акт. При разследването задължително кани представители на работниците и служителите от КУТ и на синдикалните организации. Поддържа регистър на трудовите злополуки.

12. Разработва и утвърждава списък на работните места и видовете работи, за които на персонала и учениците се осигуряват лични предпазни средства и специални работни облекла, като определя вида, сроковете за износване и условията за използването им.

13. Осигурява безопасна техническа експлоатация, поддръжка, ремонт, периодични прегледи, изпитвания на енергийните съоръжения.

14. Проучва и планира необходимостта и своевременно заявява необходимите средства за изпълнение на дейностите, осигуряващи ЗБУТ пред финансовите органи.

15. Осигурява здравословни и безопасни условия на труд както на работещите, така и на всички останали лица, които по друг повод се намират в или в близост до работните помещения, площадки или места.

16. Носи отговорност за изпълнението на задълженията си за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, независимо дали тази дейност се осъществява от негов орган или е възложена на други компетентни служби или лица.

17. При осъществяване на дейността си директорът е длъжен да се съобразява с изискванията на Закон за здравословни и безопасни условия на труд и подзаконовите актове и документи към него.

18. В качеството си на работодател има пълно право да изисква отговорност от лицата, които нарушават изискванията или не изпълняват задълженията си по здравословни и безопасни условия на труд, като предприема административни мерки съгласно КТ.

19. Осъществява взаимодействие и координация с органите на МТСП, МЗ, МВР, МОН, отраслови министерства и ведомства и местните органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасните и здравословни условия на възпитание, обучение и труд.

20. Незабавно уведомява РУО – Русе, ТП на НОИ и Областната инспекция по труда в случаите на тежки или със смъртен изход злополуки.

21. Задължително информира РУО – Русе при настъпило ПТП с дете или ученик, в срок от 24 часа – при смъртен случай и в срок до 3 дни – при нараняване.

22. При възникване на бедствие, пожар, терористични действия и други извънредни обстоятелства, при които има пострадали или са нанесени сериозни материални щети, незабавно подава първоначална информация на телефон 112, кмета и началника на РУО.

23. След известяване на фактите и обстоятелствата, в срок до 24 часа, изпраща до началника на РУО писмен доклад за състоянието на пострадалите, размера на настъпилите щети и предприетите действия.

24. Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд в повереното му просветно звено.

25. Планира и провежда постоянна политика по здравословни и безопасни условия на труд /Система за управление на здравето и безопасността при работа – СУЗБР/, която да е в съответствие с целите на приетата в тази област политика в Република България и с изискванията на Европейския съюз.

26. Ежегодно докладва на педагогическия съвет състоянието по БУВОТ, причините довели до трудови злополуки и предприетите мерки за отстраняване на нередностите.

27. Да не пуши и да не употребява алкохол в Гимназията или в района около нея и в присъствието на ученици.

Чл. 11. ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА **ЗАМЕСТНИК - ДИРЕКТОРА ПО УЧЕБНАТА ДЕЙНОСТ**

1. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в Гимназията, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в областта на обучение.

2. Не пуши и да не употребява алкохол в Гимназията или в района около нея и в присъствието на ученици.

3. Спазва указанията по противопожарна безопасност.

4. Спазва указанията по охрана на труда.

Чл. 12. ЗАДЪЛЖЕНИЯ, ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА **ЗАМЕСТНИК - ДИРЕКТОРА ПО УЧЕБНО-ТВОРЧЕСКАТА ДЕЙНОСТ**

1. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в Гимназията, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

2. Изпълнява заедно с директора целия обем от задължения, свързани с организирането, ръководството и управлението на дейностите по охраната на труда в процеса на учебната дейност и лабораторни упражнения с учащите.

3. Осигурява изготвянето на инструкции за правилна и безопасна работа с отделните апарати и съоръжения, за учебните кабинети и работилници, съответстващи на нормативните изисквания и съобразени с психологическите особености на учащите.

4. Осъществява от името на директора координация и контрол в работата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд за щатния персонал и учениците.

5. Провежда началният и периодичните инструктажи с учители, служители и обслужващ персонал.

6. Регистрира инструктажите в Книги за инструктаж.

7. Издава служебни бележки за проведен начален инструктаж на новоназначените учители и служители и ги предоставя на ЗАТС за съхранение в личните дела.

8. Разработва Програми за провеждане на начален инструктаж.

9. Участва в разследването на трудовите злополуки.

10. Организира и участва в разработването на инструкциите за безопасна работа в помещенията.

11. Изисква от учителите по физика, химия, труд и техника, физическо възпитание и спорт и водещите упражнения в кабинети да поставят на видни места инструкции за безопасна работа.

12. Създава условия и осигурява спазване по работните места на нормативните изисквания за безопасна работа. Спира от работа необезопасените според действащите правилници машини, уреди и съоръжения.

13. Съвместно с медицинската сестра извършва периодичен контрол в учебните кабинети, класни стаи и физкултурни салони на санитарно-хигиенното състояние на учебните и работни места, на правилното действие на вентилационните уредби, отоплението, осветлението, шума, физическото натоварване, продължителността на учебния работен ден и др.

14. Следи за наличността и изправността на противопожарните уреди и не допуска използването им за никакви други цели, освен при нужда за гасене на запалване или пожар.

15. Следи за състоянието на проходите за евакуация, за правилната експлоатация на отоплителните съоръжения и електрическите инсталации и уреди и за спазване на противопожарните норми.

16. Организира обучение по противопожарни умения и подготовка на учениците и персонала на Гимназията.

17. Председател е на КУТ в Гимназията и като такъв спазва разпоредбите на ЗЗБУТ.

18. Периодично информира директора за състоянието на условията в Гимназията и за хода на изпълнение на поставените задачи, заповеди и предписания.

19. Дава предложение за подобряване условията на труд.

20. Ежегодно посещава курсове за опресняване на знанията си по БУВОТ.

21. Съхранява възложената му със заповед от директора документация по БУВОТ и периодично актуализира същата при необходимост.

22. Проучват офертите на Службите по трудова медицина и участват при оценката на риска в гимназията.

23. Задължително организира и участва при разработването на вътрешните правила за осигуряване на безопасните и здравословни условия на труд – Правилник по БУВОТ, планове, инструкции, като за целта проучва нормативната уредба и предлага на директора тези документи, имащи отношение към дейността.

24. Да не пуши и да не употребява алкохол в Гимназията или в района около нея и в присъствието на ученици.

25. Да следи за изправността на телефонните връзки.

26. Води ревизионни книги за вписване на консултация и предписания на контролните органи – РЗИ, ОИТ, технически надзор и други.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Чл. 13. ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ВСИЧКИ **УЧИТЕЛИ ПО ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ**:

1. Носи отговорност за опазване на живота и здравето на учениците по време на учебните занятия и при други учебни форми и дейности, организирани от Гимназията.

2. В началото на всяка учебна година класните ръководители запознават учениците с нормите за безопасност и условия на обучение и труд в класните стаи и кабинети.

3. Класните ръководители организират застраховането на учениците от паралелката.

4. Следи за здравното състояние на учениците и контролира спазването на здравно- хигиенните норми и изисквания по време на учебния процес.

5. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за експлоатация и охрана на труда.

6. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в Гимназията, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

7. Инструктира учениците, контролира спазването на правилата за безопасност на движението по пътищата и за охраната на труда при работа с материали и в среди, които могат да бъдат потенциална заплаха за здравето и живота им.

8. В края на последния час за деня с паралелките от V до VII клас включително провежда „Петминутка” на тема “Безопасност на движението”, след което извежда учениците извън Гимназията и изчаква разотиването им.

9. Да проявява взискателност към всеки ученик за спазване правилата и изискванията за безопасна работа. Постоянно да наблюдава как работи всеки и в случай при нарушаване на правилата да взема съответни мерки.

10. Да спазва графика за дежурство по коридорите и да се грижи за реда и дисциплината по коридорите, стълбищата и класните стаи.

11. Да запознава учениците с възможните последици в случай при неспазване на изискванията.

12. Да следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.

13. Да създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности, да го уведомяват.

14. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.

15. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми незабавно директора на училището.

16. Да не пуши и да не употребява алкохол в Гимназията или в района около нея и в присъствието на ученици.

17. Да проветрява помещенията през междучасията.

18. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

19. Да спазва указанията по охрана на труда.

Чл.14. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧИТЕЛЯ ПО ИНФОРМАТИКА И ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ И РНИТК**

1. Инструктира учениците за техниката на безопасност при работа с компютърната техника.

2. Диагностицира и предприема действия за отстраняване на възникналите технически проблеми с компютрите, комуникационните устройства, както и за инсталиране и обновяване на програмното осигуряване.

3. Отговаря за правилното съхранение и наличността на оборудването в компютърната зала.

4. Познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в Гимназията, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

5. Да постави на видно място инструкция за безопасна работа с компютрите.

6. Преди започване на работа да провери внимателно състоянието на техниката в компютърната зала и постоянно да съблюдава мерките за сигурност.

7. Да проявява взискателност към всеки ученик относно спазване правилата и изискванията за безопасна работа. Постоянно наблюдава как работи всеки ученик и в случай на нарушаване на правилата да взема съответни мерки.

8. Да запознава учениците с възможните последици в случай на неспазване на изискванията.

9. Да следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.

10. Да създава навици в учениците те сами, преди започване и по време на работа внимателно да оглеждат работното си място и при забелязване на нередности - да го уведомяват.

11. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи.

12. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да уведоми незабавно директора на Гимназията.

13. Да не допуска оставане на ученици в компютърната зала без присъствие на учител.

14. В края на последния час за деня с паралелките от V до VII клас включително провежда „Петминутка” на тема “Безопасност на движението”, след което извежда децата и учениците извън Гимназията и изчаква разотиването им.

15. Да не пуши и да не употребява алкохол в Гимназията или в района около нея и в присъствието на ученици.

16. Да проветрява залите през междучасията.

17. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

18. Да спазва указанията по охрана на труда.

Чл. 15. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧИТЕЛИТЕ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО В КАБИНЕТИ ПО ХИМИЯ И ФИЗИКА**

1. Преди започване на всяко лабораторно упражнение учителят да проведе необходимия инструктаж по БХТ и по ППО с учениците и да го регистрира в книгата за инструктажа, като попълва пълно и точно всички графи.

2. Да постави на видно и достъпно за четене място инструкция за безопасна работа.

3. Да проверява изправността на уредите, инструментите, материалите, с които ще се провеждат опити.

4. Да обучи учениците в правилно и безопасно боравене с приборите, инструментите, материалите.

5. През време на работа в кабинета да наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и състоянието на ползваните уреди и материали.

6. Отговаря за безопасното протичане на лабораторните занятия.

7. Строго да спазва нормативните документи за допустимото количество материали и условията, които могат да се съхраняват в кабинета.

8. Да не допуска оставане на ученици в кабинета без присъствието на учител.

9. В случай на злополука да вземе спешни мерки за оказване на първа помощ и да уведоми директора на гимназията.

10. Да познава и спазва Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в Гимназията, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

11. Да не пуши и да не употребява алкохол в Гимназията или в района около нея и в присъствието на ученици.

12. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

13. Да спазва указанията по охрана на труда.

14. Да проветрява помещенията през междучасията.

Чл. 16. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧИТЕЛИТЕ ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ**

1. Ежедневно, преди започване на занятия по физическо възпитание и спорт да извършва оглед и проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват.

2. Да не допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от злополука.

3. Да оказва помощ при изпълнението на трудни и опасни елементи от упражненията.

4. При хвърляне на уреди да съблюдава да няма хора на мястото около попаденията.

5. Да следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не изисква изпълнение на трудни елементи.

6. Да осигурява местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, чистота на настилката, разположението на уредите и др.

7. Да не пуши и да не употребява алкохол в Гимназията или в района около нея и в присъствието на ученици.

8. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

9. Да спазва указанията по охрана на труда.

10. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на Гимназията.

11. Да поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията, особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност при сблъсквания, падания при разсейване на вниманието или уплаха.

12. Да полага грижи за поддържане на уредите в изправно състояние.

13. Да познава и спазва разпоредбите на настоящия Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в Гимназията, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

14. Да проветрява салона през междучасията.

15. Да не оставя учениците сами по време на часа.

16. Да съобразява целите, методиката и организацията на учебния час с материалната база и климатични условия при които се провежда обучението.

17. Да съблюдава използването на физкултурните салони само по предназначение.

Чл. 17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА **УЧЕНИЦИТЕ ПО ВРЕМЕ НА ПРОВЕЖДАНЕ НА ЛАБОРАТОРНИ УПРАЖНЕНИЯ**

1. Да изслушват внимателно инструктажа на учителя за правилно и безопасно провеждане на опитите.

2. Да удостоверят с подпис в тетрадката за инструктаж своята информираност относно правилата за безопасна работа.

3. Да ползват задължително необходимите при провеждане на опита ЛПС и други материали, апарати, уреди, обезпечаващи безопасна работа.

4. При провеждане на опита да изпълняват изискванията за безопасност.

5. Преди напускане на кабинета да предават на учителя всички получени материали, уреди, инструменти и да подреждат и почистват работното си място.

6. При злополука да уведомят учителя и да окажат помощ на пострадалия.

7. НА УЧЕНИЦИТЕ СЕ ЗАБРАНЯВА самоволно да извършват дейности, които не са свързани с възложените задачи.

8. НА УЧЕНИЦИТЕ СЕ ЗАБРАНЯВА да извършват ремонти по уредите, инсталациите и съоръженията.

ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА НЕПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ

Чл. 18. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА **„ГЛАВЕН СЧЕТОВОДИТЕЛ”:**

1. Използва правилно работното оборудване.

2. Информира незабавно директора или председателя на Комитета по условия на труд за всяка възникнала обстановка при работа, която може да представлява опасност за здравето и за всички неизправности по оборудването

3. Съдейства на директора и на председателя на комитета по условия на труд при изпълнението на мероприятията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и на предписанията, дадени от контролните органи.

4. Почиства редовно работното си място и работното оборудване в съответствие с хигиенните и технологични изисквания

5. В случай на временно отстранено средство за защита или сигнализация при извършване на ремонт, монтаж, профилактика и др., е длъжен да го възстанови незабавно или да предприеме други защитни мерки със същата ефективност.

6. Да поддържа и повишава знанията и квалификацията си по безопасни условия на труд.

7. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в Гимназията, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

8. Да не пуши и да не употребява алкохол в Гимназията или в района около нея и в присъствието на ученици.

9. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

10. Да спазва указанията по охрана на труда.

11. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на Гимназията.

Чл. 19. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА **„ЗАТС”**

1. Да организира работата за изпълнение и спазване на предварителната и последваща дейност по приложение на трудовото законодателство.

2. Да оформя актове за трудови злополуки при отсъствие на лице, натоварено за това.

3. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в Гимназията, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

4. Да носи отговорност за нормалната работа на техническите средства, които използва в пряката си работа.

5. При нарушаване на трудовата дисциплина носи дисциплинарна отговорност.

6. Да не пуши и да не употребява алкохол в Гимназията или в района около нея и в присъствието на ученици.

7. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

8. Да спазва указанията по охрана на труда.

9. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на Гимназията.

Чл. 20. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА „**КАСИЕР-ДОМАКИН**"

1. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в Гимназията, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

2. Да не пуши и да не употребява алкохол в Гимназията или в района около нея и в присъствието на ученици.

3. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

4. Да спазва указанията по охрана на труда.

5. Да организира процеса на снабдяването, съхранението, стопанисването и използването на стоково-материалните ценности съобразно техните свойства и предназначение.

6. Да спазва установеното работно време и длъжностната си характеристика.

7. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на Гимназията.

8. Да използва правилно работното оборудване.

Чл. 21. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА „**ОБЩ РАБОТНИК"**

1. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

2. Да спазва указанията по охрана на труда.

3. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в Гимназията, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

4. Да отговаря за изправността на системите за осветление и отопление и информира ЗАМЕСТНИК-ДИРЕКТОРИТЕ.

5. При необходимост замества огняра през отоплителния есенно-зимен период

6. Да не пуши и да не употребява алкохол в Гимназията или в района около нея и в присъствието на ученици.

7. При възникнала необходимост или подаден сигнал от страна на учител, служител или ученик, незабавно да се отзовава и отстранява по компетентност повредата или опасността.

8. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми директора на Гимназията.

9. Да използва правилно и безопасно, за него и други лица работното оборудване и инструменти.

Чл. 22. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА **„ОГНЯР"**

1. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

2. Да спазва указанията по охрана на труда.

3. Да следи за изправността на повереното му съоръжение и при нередности своевременно да уведомява директора на Гимназията.

4. Да отговаря за изправността на системите за осветление и отопление и информира ЗДАСД.

5. Да източва вода от отоплителната инсталация само след разрешение от директора.

6. Преди началото на учебните занятия, по време на отоплителния сезон, всяка сутрин да проверява състоянието на радиаторите в сградата и при евентуални нередности незабавно да уведомява ЗДАСД.

7. Да представи на директора свидетелството за правоспособност и по време на обслужване на котлите да представя документа на проверяващите органи.

8. Да осигури ежемесечна проверка на изправността на действието на манометрите, водопоказателната арматура на водогрейните котли, предпазните клапани, автоматиката и захранващите уреди, като записва резултатите от проверките в специален дневник.

9. Задължително да води сменен дневник, в който да отбелязва: времето на пускането и спирането на агрегатите, всички забелязани нередности в работата на котлите и другите съоръжения и други сведения, предвидени по производствената инструкция.

10. Да извършва периодични технически прегледи.

11. Да уведомява ЗДАСД за резултатите от техническите прегледи с посочване състоянието на котела, разрешението за работа и сроковете за следващите прегледи.

12. Подлежи на медицински прегледи.

13. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в Гимназията, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

14. Да не пуши и да не употребява алкохол в Гимназията или в района около нея и в присъствието на ученици.

15. Носи отговорност за реда и чистотата в котелното помещение.

16. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми ЗДАСД или директора на Гимназията.

Чл. 23. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЦЕТО, ЗАЕМАЩО ДЛЪЖНОСТТА **„ЧИСТАЧ - ХИГИЕНИСТ”**

1. Да спазва установената трудова и технологична дисциплина, да изпълнява трудовите си задължения точно и на време.

2. Да почиства праха в класните стаи и кабинети, в административните помещения, във физкултурния салон и работилниците.

3. Да мие коридорите, стълбищата и сервизните помещения по време на учебни часове и след приключване на учебните занятия.

4. Да почиства ежедневно района на училището от смет.

5. Да почиства ежеседмично цоклите, вратите и прозорците.

6. Да се грижи за цветята в определеният му район.

7. Да опазва материалната база и повереният му инвентар.

8. Да познава и спазва разпоредбите на настоящият Правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в Гимназията, както и всички нормативни актове, регламентиращи безопасните и здравословни условия на труд в съответната област на обучение.

9. Да се грижи за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях дейност.

10. Да не пуши и да не употребява алкохол в Гимназията или в района около него и в присъствието на ученици.

11. Да спазва указанията по противопожарна безопасност.

12. При пожар, земетресение, авария и други обезпечават отварянето на вратите и изходите за евакуация на учениците.

13. Да спазва указанията по охрана на труда.

14. Да проветрява учебните стаи и коридорите.

15. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ, след което да уведоми заместник-директорите и директора на Гимназията.

ГЛАВА ВТОРА
УСЛОВИЯ ЗА БЕЗОПАСНО И ЗДРАВОСЛОВНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ

Раздел I

I. Изисквания към машините, съоръженията, дейностите и работните места за безопасна работа.

Чл. 24. Всички машини, съоръжения и работни места на територията на Гимназията да бъдат обезопасени срещу опасности като:

1. механично въздействие /увреждане/ – **механично обезопасени**;

2. въздействие /поражение/ от електрически ток - **електрообезопасени** ;

3. възможност за предизвикване на пожар и взрив – **пожаро- и взривообезопасени**;

4. въздействие на ниска или висока повърхностна температура;

5. отделяне на вредни вещества /газове, пари, аерозоли/ и влага във въздуха на работната зона.

6. нарушаване на микроклимата;

7. въздействие на шум и вибрации и др.

Чл. 25. ЗАБРАНЯВА СЕ:

1. Извършването от ученици на каквито и да са ремонти по машините, електроинсталациите, електронагревателните уреди на територията на Гимназията, включително подмяна на електрическите крушки.

2. Посещение на ученици в работилниците и котелното отделение, таванските помещения, складове и всички помещения, които не са предназначени за учебна дейност.

II. Технически средства за осигуряване механичното обезопасяване на машините и съоръженията

Чл. 26. За механично обезопасяване на машините, съоръженията и работните места на територията на Гимназията да се използват:

1. Ограждащи устройства за предпазване от съприкосновение с движещи се и въртящи се части;

2. Блокировки, предпазни и ограничителни устройства;

3. Сигнализация за опасност.

III. Съоръжения с повишена опасност

Чл. 27. Отговорник за поддържането и безопасната експлоатация на водогрейните котли и оборудването в котелното помещение е **огнярят**.

Чл. 28. Огнярят като машинист на водогрейни котли подлежи на медицински прегледи, както следва:

- преди започване на работа по професията;
- на възраст до 50 години – на всеки 10 години, а на възраст над 50 години – на всеки 5 години;

Чл. 29. Ежегодно за опресняване на знанията, огнярят преминава най-малко 8 учебни часа обучение ,организирано от лицензирана за тази дейност фирма в Русе.

Чл. 30. Огнярят е длъжен да носи със себе си свидетелството за правоспособност по време на обслужване на котлите;

Чл. 31. Огнярят е задължен да осигури ежемесечна проверка на изправността на действието на манометрите, водопоказателната арматура на парните котли, предпазните клапани, автоматиката и захранващите уреди, като записва резултатите от проверките в специален дневник.

Чл. 32. Обслужването на водогрейни котли с ниско налягане да се възлага само на лица, които притежават необходимата правоспособност – "огняр" и медицински са освидетелствани, че са годни за тази професия.

До работа огнярят да се допуска, след като премине инструктаж по БХТ и ПО.

Чл. 33. Котлите и съоръженията към тях да бъдат винаги механично и електро обезопасени.

Чл. 34. Входните врати на котелното помещение се отварят навън. През време на работа на котлите, вратите да не се заключват.

Чл. 35. При пускане на котелната инсталация огнярят е длъжен:

1. Да се убеди в изправността на котлите и котелната арматура.
2. Да се убеди в изправността на водоподкачващите помпи.

Чл. 36. През време на работа огнярят е длъжен:

1. Да следи непрекъснато изправността на автоматиката и арматурата.
2. Да отваря и затваря бавно и внимателно всички вентили.
3. Да не извършва никакви поправки и ремонти на елементите на котлите и котелната инсталация, когато котлите работят.
4. Да поддържа хигиена в котелното помещение, спомагателните помещения и коридорите.
5. Да не допуска обливане на ел. съоръженията, горелките и външните части на котлите с вода.
6. Да поддържа нормалното ниво на водата. Да не допуска нивото на водата да спада под най-ниско допустимото ниво или да превиши най-високото водно ниво.
7. Да не оставя котлите при работа без наблюдение независимо, че автоматиката им е в изправност.

Чл. 37. Работата на котлите задължително се преустановява, ако:

1. Налягането на водата се повиши над работното.
2. Водното ниво е спаднало под най-ниско допустимото.
3. Нивото на водата бързо спада, въпреки че подхранването с вода е подсилено.
4. Целостта на котлите е разрушена.
5. В случай, че се появят пукнатини, протичане от водните камери и др.
6. Възникне пожар.

Чл. 38. Когато работата на котлите се спре вследствие на горепосочените или др. причини, огнярят е длъжен веднага да уведоми зам.-директорите, а в тяхно отсъствие – директора.

Чл. 39. При възникване на пожар в котелното помещение, огнярят незабавно уведомява директора и противопожарната служба и по възможност взема мерки за неговото загасяване.

Чл. 40. Ежемесечно, с цел подсигуряване на безопасната работа на котлите, огнярят е длъжен да провежда съответната профилактика.

Чл. 41. В началото на пролетно-летния сезон огнярят е длъжен да извърши основна профилактика на котлите на котелните и отоплителните инсталации.

Чл. 42. Забранява се работа на котли с неизправни контролно-измервателни уреди и автоматика.

Чл. 43. В котелното помещение задължително се води дневник, в който се отбелязва: часът на пускане и спиране на агрегатите, всички забелязани нередности в работата на котлите или др. съоръжения и др. подобни.

Раздел II
Хигиенни и здравословни изисквания за работните места и за учебната дейност на учениците

I. Общи изисквания

Основните изисквания по хигиена на труда са регламентирани в Наредба № 7 за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване.

Чл. 44. За учебни кабинети и класни стаи са осигурени подходящи помещения. Забранява се използването на тавански, избени или сутеренни помещения.

Чл. 45. Класните стаи и учебните кабинети се оцветяват в меки и светли тонове съгласно чл. чл.25, 26, 27 от Наредба №7.

Чл. 46. Класните стаи и учебните кабинети са обзаведени с подходящата училищна мебел, отговаряща на ергономичните изисквания на Наредба № 6 от 26.11.2003 г. /ДВ, бр.109 от 2003 г./.

II. Работна среда

1. Микроклимат – температура, влажност и скорост на въздуха, отопление и вентилация

Чл. 47. Температурата и относителната влажност в работните помещения следва да бъде в нормите, посочени от чл.чл.82, 84, 87, 88, 89 на Наредба № 7.

Чл. 48. Вентилацията и отоплението са в съответствие с изискванията на раздели Втори и Четвърти на Глава V от Наредба № 7.

След извършената оценка на риска в Гимназията, показателите за микроклимат са:

- санитарно-хигиенни норми за температура;
- относителна влажност;
- скорост на движение на въздуха и топлинно облъчване.

Резултатите от измерване на компонентите на микроклимата не показват отклонения от стандарта.

2.Естествено и изкуствено осветление

Чл. 49. В работните помещения е осигурено естествено и изкуствено осветление /чл.74 от Нар.№ 7/. Осветеността да е съобразена с извършваната работа в помещението /чл.75,78,80 от Нар. № 7/.

- класни стаи и кабинети:
  средата на дъската – 500 лукса
  на работната маса, чина – 300 лукса
- хранилища по съответните учебни предмети – 200 лукса
- физкултурен салон, на пода – 200 лукса.

3.Шум и вибрации

Чл. 50. Осигурено е ниво на шума в класните стаи и кабинети, ненадвишаващо 55dB(A). Забранява се учебно-производствена дейност на ученици при ниво на шума над 85 dB(A).

4.Вредни вещества

Чл. 51. Не се допуска във всички форми на учебна дейност младежи и девойки до 18-годишна възраст да работят или престояват в среда с наличие на вредни вещества във въздуха над пределно допустимите концентрации /ПДК/.

5.Йонизиращи лъчения и електромагнитни полета

Чл. 52. На ученици до 18-годишна възраст не могат да се възлагат дейности, при които има контакт с йонизиращи лъчения и канцерогенни вещества, както и такива, при които има контакт с нейонизираща радиация /електромагнитни полета/ с наднормени нива /БДС 4525-78/.

Измерените стойности на интензитета на ел. поле в кабинетите по информатика съответстват на стандарта.

Анализът на резултатите от проведените измервания показва, че измерените концентрации на токсични вещества в кабинета по химия не надвишават хигиенната норма.

6.Физическо натоварване

Чл. 53. Режимът на труд и почивка е съобразен с Наредбата за условията, реда и изискванията за разработване и въвеждане на физиологични режими на труд и почивка по време на работа /ДВ, бр.54 от 1999 г./.

7. Водоснабдяване и канализация

Чл. 54. Сградата на Гимназията е осигурена с водоснабдителна и канализационна мрежи за питейно-битови и санитарни нужди, отговарящи на санитарно-хигиенните норми. Територията на Гимназията /кабинети, класни стаи, работилници, помещения за санитарно-битово обслужване и др./ се поддържа чиста.

8. Санитарно битово обслужване

Чл. 55. Гимназията е осигурена с:

- умивални, бани, тоалетни;
- съблекални и стаи за почивка;
- стая за лична хигиена на жената;
- необходимото количество питейна вода.

Чл. 56. Експлоатацията им е съобразно хигиенните изисквания на нормативните документи.

Раздел III
Противопожарна охрана

I. Противопожарни изисквания към помещенията:

Чл. 57. Цялостната учебна и производствена дейност в МГ “Баба Тонка” се организира в съответствие с изискванията на Наредба № 8121з-647/01.10.2014 г. на МВР за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите и поднормативните актове за пожарна безопасност.

Чл. 58. В сградите на Гимназията с указателни знаци са посочени аварийните изходи. Вратите определени за евакуация, трябва да се отварят по направление навън и да са свободни с оглед веднага да бъдат отворени отвътре.

Чл. 59. Пътищата, проходите към съоръжения и водоизточници и входовете да бъдат в изправност, свободни от материали, а през зимата почистени от сняг и лед.

Чл. 60. Стълбищата, коридорите и изходите да бъдат винаги свободни от всякакви материали и съоръжения.

Чл. 61. В учебните стаи и кабинети, чиновете, масите и столовите трябва да са разположени така, че изходите да са свободни.

Чл. 62. Във влажните, пожароопасни и взривоопасни помещения електрическите съоръжения и осветителната арматура да съответстват на средата, съгласно изискванията на противопожарните норми.

Чл. 63. В помещенията и на територията на Гимназията да се поддържа чистота. Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно.

Чл. 64. Украсяването на новогодишната елха или др. подобни с електрически илюминации да се извършва само от правоспособен електротехник, който да спазва всички изисквания за електро и пожаробезопасност.

Чл. 65. Учителите, помощният персонал и служителите в края на работното време са длъжни да проверят и оставят в пожаробезопасно състояние работното си място, апаратите, машините.

Чл. 66. Да се прави ежедневна проверка за изправността на електрическите инсталации и съоръжения. Да не се допускат искри, къси съединения и претоварване на електрическите консуматори. Нередностите да се отстраняват своевременно.

Чл. 67. Разработени са План за действие при бедствия и аварии и План за евакуация на учениците и персонала на Гимназията.

Чл. 68. Във всяка класна стая на видно място има поставена Схема за евакуация на учениците.

II.Пакет заповеди по ППО

Чл. 69. Издадени са Запжведи относно:

- изключване на ел. захранване след приключване на работното време;
- пожаробезопасно извършване на огневи работи в гимназията;
- пожаробезопасно използване на отоплителни, нагревателни и други ел. уреди;
- функционалните задължения на координатора по ПБ.
- ежегодното почистване на ел. оборудване, отоплителни тела и котелно помещение.
- недопускане натрупването на горими отпадъци.
- използването на техническите средства за първоначално гасене.
- ежедневно почистване на работните места.

III.Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия.

Чл. 70. Аулата, в която се провеждат масовите мероприятия е от втора степен на пожароустойчивост. Осигурена е с два изхода за навън и са спазени всички останали изисквания за евакуация на учениците.

Чл. 71. За провеждане на всяко масово мероприятие задължително се подсигуряват необходимите средства за пожарогасене.

Чл. 72. През време на масово мероприятие с ученици задължително е присъствието на дежурен представител от ръководството на Гимназията, който да следи и отговаря за спазването на всички правила по противопожарна охрана.

Чл. 73. При провеждане на масово мероприятие е забранено:

а/ осъществяване на светлинни ефекти с използване на химически и други вещества, които могат да предизвикат пожар;

б/ да се гаси напълно осветлението в Аулата;

в/ разполагане на мебели и предмети, възпрепятстващи бързото и лесно напускане на аулата;

При пожар - тел.: 112

Раздел IV
Работно облекло и лични предпазни средства

Чл. 74. В съответствие с чл.17, ал. 1, от Наредба №3/ 19.04.2001 г. за минималните изисквания за безопасност и опазване здравето на работещите при използване на лични предпазни средства /ЛПС/ на работното място и във връзка с Оценка на професионалния риск за работните места на помощния персонал извършена от СТМ „САНСИ" – Русе на работниците, заемащи длъжностите хигиенист, техник и огняр се осигуряват съответно следните л.п.с.:

- ръкавици за защита от химически вещества и студозащитен елек;
- защитна каска, защитни очила „закрит тип", защитен щит за заваряване и ръкавици за защита от механични увреждания;

- ръкавици за защита от механични увреждания.

Всички осигурени от работодателя ЛПС са с фиксиран срок на износване.

Раздел V
Правила и изисквания за безопасна работа с машини, инструменти и съоръжения в учебните кабинети

1.Общи положения

Чл. 75. Класните стаи, учебните кабинети, физкултурни салони и др. подобни са:

а/ устроени в помещения с благоприятни условия за работа, осигуряващи минимално напрежение на нервната система и сърдечно-съдовата дейност на ученика, намаляващи умората, а оттам и възможността за трудови злополуки;

б/ отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори – микроклимат, осветление, вредни вещества, шум, вибрации, лъчения и т.н.;

в/ са напълно механично, електро- и пожарообезопасени;

г/ са снабдени с инструкции за работа, както следва:

1. Кабинети по химия
2. Кабинети по физика
3. Физкултурни салони и площадка по ФВС
4. Изисквания и правила при работа с бормашина, шмиргел, абрихт, електрически инструменти и други.
5. Инструкция за безопасна работа с водогрейни котли с ниско налягане
6. Инструкция за безопасна работа с електрически отоплителни уреди.
7. Правила за безопасна работа в училищната мрежа и в Интернет
8. Компютърен кабинет

Раздел VI
Организирано придвижване на ученици като пешеходци или пътници в транспортни средства

Чл. 76. Пешеходците, които участват в движението по пътищата са длъжни да спазват установените правила, да не създават опасност или пречка в движението.

Чл. 77. Пешеходците се движат по дясната страна на тротоарите, а ако няма такава – по банкетите.

Чл. 78. Преминаването през улицата (пътя) не може да става на друго място, освен на пешеходна пътека.

Чл. 79. Учениците могат да бъдат превозвани с обществени превозни средства, предназначени специално за пътници.

Чл. 80. Качването и слизането да става през вратите след като превозното средство е спряло и винаги откъм страната на тротоара.

Чл. 81. По време на пътуването на учениците е забранено да стоят на стъпалата, да отварят вратите, да се навеждат през прозорците, да възпрепятстват затварянето на вратите, да стоят или сядат там, където биха пречили на видимостта на водача.

Чл. 82. Превозването на ученици с товарни автомобили е забранено. Допуска се изключение в случай на бедствия, като всяка група се придружава най-малко от двама възрастни.

Чл. 83. Когато ученици се превозват групово в автобуси, на предната и задна част на автобуса се поставя надпис “Деца”.

Чл. 84. Организиране на ученически отдих и туризъм.

Ученическият отдих и туризъм се организират и провеждат от Гимназията, самостоятелно или на основание договор, сключен между директора на Гимназията и юридическо лице, имащо право да предоставя съответните услуги.

Чл. 85. За всеки организиран отдих и туризъм по чл. 84, директорът на Гимназията:

1. Издава заповед за провеждане на мероприятието, която задължително съдържа:
   1.1. Начална и крайна дата на мероприятието;
   1.2. Начален, краен пункт и маршрут на пътуването;
   1.3. Ръководния и педагогически персонал, отговорни за провеждане на мероприятието и техните задължения;
2. Командирова служителите на Гимназията, определени за провеждане на мероприятието.
3. Организира и контролира:
   3.1.Информирането на родителите, настойниците или попечителите на учениците за провеждане на мероприятието;
   3.2. Предоставянето на писмено съгласие на родителите, настойниците или попечителите за участие на ученика в съответното мероприятие.
4. Контролира провеждането на инструктаж на учениците и на техните родители, настойници или попечители за безопасност и културно поведение. Проведеният инструктаж се удостоверява с подписите на участниците в съответното мероприятие и на техните родители, настойници или попечители.
5. Контролира предоставянето на всеки ученик на документ, издаден от личния /семейния/ лекар на ученика.
6. Заверява с подпис и печат списък на учениците с данни за трите имена, дата и година на раждане и клас,
7. Изисква от юридическите лица, предоставящи туристическата услуга, да удостоверят правото си да извършват съответния вид дейност – когато мероприятието се организира по договор.
8. Изисква данни за лиценза на превозвача, когато превозът на учениците се организира с автобус.

Чл. 85. Когато мероприятията по чл.84 се провеждат през учебно време, ЗДУД организира, осигурява и контролира преструктурирането на учебното съдържание.

Чл. 86. Преди всяко провеждане на мероприятие по чл.84, ЗДУТД уведомява РУО и представя в писмена форма предварителна информация за:

Общите условия на мероприятието, която задължително включва:

1. Начална и крайна дата на мероприятието;
2. Начален, краен пункт и маршрут на пътуването;
3. Брой на нощувките, когато пътуването включва нощувки;
4. Транспортните средства, които ще бъдат използувани, а когато превозът се организира с автобус – и данни за лиценза на превозвача;
5. Организацията на хранене на учениците;
6. Юридическото лице, което ще предоставя туристическата услуга, включително и за правото му да осъществява такава дейност – когато мероприятието се организира по договор.

Чл. 87. Мероприятията по чл.84 се провеждат - ако в 7-дневен срок от уведомлението на РУО не е постъпило отрицателно мотивирано писмено становище от Началника на същия.

Раздел VII
Дейност в случай на авария, пожар или природно бедствие

Чл. 88. Педагогическият съвет утвърждава състава и директорът на Гимназията назначава със заповед Комисия за организиране и провеждане на аварийно-спасителни работи не по-късно от началото на всяка учебна година.

Чл. 89. Комисията по чл. 88 разработва и директорът утвърждава План за

предотвратяване и ликвидиране на бедствия, аварии и катастрофи не по-късно от началото на всяка учебна година.

Чл. 90. Всички длъжностни лица и ученици се запознават с Плана за действия при бедствия и аварии срещу подпис.

ГЛАВА ТРЕТА
ИНСТРУКТАЖ И ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ, ХИГИЕНА НА ТРУДА И ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Чл. 91. Издадена е Заповед, с която Соня Русева, ЗДУТД е определена да извършва инструктажи и обучение по БХТПО на служителите и работниците от Гимназията, а също така да осигурява координация и контрол по осигуряването на безопасни условия за възпитание, обучение и труд, да води и съхранява:

1. Книга за инструктаж на персонала, съгласно Наредба № РД-07-2/16.12.2009 г. за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.
2. Регистър на трудовите злополуки.

Чл. 92. На учениците, учителите и служителите на Гимназията се провеждат следните видове инструктажи и обучения по БХТ и ППО:

1. Начален инструктаж и такъв на работното място
2. Периодичен инструктаж
3. Извънреден - при възникнали трудови злополуки или настъпили екстрени ситуации

Чл. 93. Проведените инструктажи се документират в Книги за инструктаж.

Чл. 94. На новопостъпилите служители и работници след изслушване на началния инструктаж се издава служебна бележка, която се съхранява в личното досие на служителя или работника.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА
ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ

Чл. 95. Регистрирането и отчитането на трудовите злополуки се извършва съгласно Наредба за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки /ДВ, бр. 6/2000 год., изм. и доп. бр. 19/2002 год./

Чл. 96. Регистърът на трудовите злополуки съдържа данни за:

1. Номерът и датата на трудовата злополука;
2. Входящият номер на декларацията в териториалното поделение на НОИ;
3. Трите имена и ЕГН на пострадалия;
4. Номерът и датата на разпореждането на териториалното поделение на НОИ за приемане или за неприемане на злополуката като трудова;
5. Последиците от злополуката;
6. Броят на дните /календарни и работни/ от злополуката.

Чл. 97. Когато обстоятелствата, при които е станала злополуката, дават основания да се предполага, че тя е трудова, упълномощеното от директора длъжностно лице в срок от три работни дни от узнаването за нейното настъпване подава в териториалното поделение на НОИ декларация по образец. Декларацията се вписва в Регистъра на трудовите злополуки.

ГЛАВА ПЕТА
ОКАЗВАНЕ ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ ПРИ УВРЕЖДАНЕ НА ЗДРАВЕТО ПРИ РАБОТА

Чл. 98. Педагогическия и непедагогическия персонал, както и учениците са обучени да оказват първична долекарска помощ при различни видове травми /обработка на рани, превръзки при попадане на голямо чуждо тяло в раната, кръвоспиране, долекарска помощ при увреждане на стави и кости – навяхване, изкълчване и фрактури/.

Чл. 99. Обработка на рани

1. Почистването на раната от грубо замърсяване се извършва, като се отстраняват малки чужди тела на повърхностния слой на раната с тампон и се промива с кислородна вода. Обработката е от краищата на раната навън с марля, напоен със спирт или йодна тинктура. Върху раната се поставя стерилна превръзка, като се използва стерилна марля, чисти кърпи и други и се внимава да не се замърси допълнително. При повърхностни рани може да се използва цитопласт.

2.Ако направената превръзка е напоена с кръв, да не се снема, а да се направи друга върху нея.

3. Ако в раната е попаднало голямо чуждо тяло, кръвотечението се спира, като се притиснат краищата на раната около чуждото тяло. Върху раната и чуждото тяло се поставя марлена превръзка. С бинта не се минава върху чуждото тяло. При попадане на чужди тела в окото се прави суха превръзка с марля или чиста кърпа, или само пострадалия се отвежда при лекар.

Бинтът се навива от ляво на дясно, като намотките са равномерни. Започва се от по-тънката част на крайника към по-дебелата.

4. Да не се пипа раната с ръце, защото върху тях има много микроби, способни да предизвикат инфекция!

5. Да не се промива раната с вода или други течности, за да не попадат замърсяващите материи, намиращи се около нея, вътре в самата рана!

6. Да не се поставя памук върху раната!

7. Пострадалият се транспортира с придружител и се вземат мерки да не настъпят усложнения.

Чл. 100. Кръвотечения и кръвоспиране

1. Според наранения кръвоносен съд кръвотеченията са :

- **Артериални** - изтичането на кръвта е на тласъци в съответствие с ударите на сърцето. Има ярко червен цвят /наситена е с кислород/. Тези кръвотечения са най-опасни;
- **Венозно** – кръвта има тъмно червен цвят и изтича равномерно;
- **Капилярни** – кръвта изтича на капки.

2. **Кръвоспиране** – при външно кръвотечение може да се извършва ръчно притискане на кървящия кръвоносен съд на мястото на нараняването или чрез кръвоспираща превръзка над раната; пристягане с гумен маркуч, бинт, турникет или друго подръчно средство; чрез максимално свиване на крайника.

Пристяга се докато пулсът на артериите под мястото на притискане изчезне. На това място се поставя бележка с ден и час на превръзката, като времетраенето и е до 2 часа. На всеки 1 до 2 часа се отпуска малко превръзката, за да се ороси крайникът, след това се затяга отново.

3. **Кръвоспиране при кръвотечение от носа –** при удар пряко върху носа може да се получи кръвотечение. Кръвоспирането се извършва със студен компрес или тампон от марля или памук, напоен с кислородна вода в кървящата ноздра.

Чл. 101. Травми

1. **Наранявания в коремната област** – пострадалият трябва да лежи със свити към корема крака. Върху корема се поставя бутилка със студена вода, или ако има лед. При съмнения за инфаркт пострадалият се поставя в седнало положение. При тези наранявания бързо да се вика бърза помощ.

2. **Навяхвания** – Първичната долекарска помощ е повдигане на пострадалия крайник, поставяне на студен компрес или лед, налягане на стегната бинтова

превръзка, създаване на пълен покой на крайника и даване на обезболяващи лекарства.

3. **Изкълчвания** – Признаците са: силна болка около ставата, невъзможност да се движи ставата, видима деформация в ставата, подуване или посиняване около ставата и принудително положение на крайника. Първичната долекарска помощ е стегната превръзка, ограничаване на движението и лед, създаване на пълен покой, даване на болкоуспокояващи.

4. **Фрактура на костите** – Признаците са: болка, оток, кръвоизлив, деформация на крайника, неспособност за нормално движение, патологична подвижност и затруднено дишане. Първичната долекарска помощ е кръвоспиране, даване на обезболяващи средства, обездвижване на крайника, като се спазва изискването да бъдат обхванати две съседни стави. Изключение се прави само за счупено бедро,като при него се обхващат три стави – колянна,
тазобедрена и глезенна. Обездвижването /имобилизацията/ е специфично за всяка част от човешкото тяло закрепване на шината може да стане с бинт, триъгълна кърпа или колани.

5. При обездвижване на гръбначния стълб, пострадалия не се поставя по корем.

6. Върху превръзката на раната и върху кръвоспиращата превръзка не се поставя фиксираща превръзка за имобилизация.

Чл. 102. Реанимация на дишането и кръвообращението

1. Тази помощ се налага при травматичен шок, поражения от електрически ток и други травми. Извършва се в следната последователност: освобождаване на горните дихателни пътища от чужди тела и материали и поддържане на тяхната проходимост. Ако дихателните пътища са запушени от обръщането на езика,то е необходимо той да се изтегли напред и да се фиксира в това положение. Фиксирането се извършва при максимално наклоняване на главата назад и едновременно притискане на горната челюст към долната,а дрехите се разхлабват. Дишането се подпомага като се използват някои от начините за изкуствено дишане. При изкуствено дишане уста в уста оказващият помощ поема дълбоко въздух и през марля енергично го издишва в устата на пострадалия, като му запушва носа. Пострадалият извършва пасивно издишване със своя гръден кош.

2. Ако е нарушена сърдечната дейност /пулсът се усеща слабо/, наред с изкуственото дишане се прави непряк масаж на сърцето, като се редуват 10 притискания на гръдния кош и 3 /три / вдишвания и издишвания.

Чл. 103. Отравяния и изгаряния

1. **Отравяния от токсични газове.** Въглеродният диоксит е силно токсичен газ без цвят и мирис. Отравянето се характеризира с главоболие, световъртеж, тежест и сърцебиене. Първичната долекарска помощ започва с извеждане от помещението на чист въздух. Ако е необходимо се прави изкуствено дишане или разтривки на тялото, затопляне на краката или кратковременно вдишване на спиртни пари.

2**. Изгаряния** – получават се под действието на топлина /гореща течност, огън, нажежени локални предмети/, киселини и основи, радиоактивно облъчване, получени по време на учебна практика и учебна лаборатория.

Три са степените на изгаряния:

- първа степен – зачервяване на кожата;
- втора степен – мехури с бледожълтеникава течност, болезнени, лесно се пукат и загнояват;
- трета степен – некроза на кожата, засегнато подкожие, получава се дълбока рана.

Първична долекарска помощ при първа степен се прави с превръзка с 5 %-ен разтвор на натриев бикарбонат или суха стерилна превръзка.

!Внимание! Мехурите не се пукат, дрехите се режат, а не се събличат.

При особено тежки изгаряния, долекарската помощ е суха стерилна превръзка, даване на обезболяващи и изнасяне от мястото на поражение. На пострадалия се дават подсладени течности /топъл чай, тонизиращи напитки или солени разтвори/.

3. Първична долекарска помощ при **изгаряния от киселини и основи**. Изгореното място се промива със силна струя вода. При поражение от киселини се неутрализира със слаб разтвор на сода бикарбонат, а при основи се неутрализира със слаб оцетен разтвор. След неутрализация се поставя суха стерилна превръзка.

4. **Токсикоинфекция** – усложнения при тежки изгаряния, придружени с повишена температура, нервни разстройства, които довеждат до тежки психози и допълнителни усложнения.

Първична долекарска помощ при токсикоинфекция – дават се обезболяващи и се прави суха стерилна превръзка.

Чл. 104. Долекарска помощ при поражения от електрически ток

Първична помощ при електрически травми – операции по оказване на първична долекарска помощ се извършват в следната последователност:

- освобождаване на пострадалия по най-бързия начин от напрежението - като до 1000 V, със сухи, непроводими предмети, а над 1000 V да се използват боти, ръкавици, щанги за съответното напрежение;
- осигуряване на падането, ако пострадалия се намира на височина;
- да се предвидят допълнителни източници на светлина, които де работят при изключване на общото захранване;
- разкопчаване на дрехите, осигуряване на достъп на чист въздух, към носа да се поднася памук напоен с амоняк, лицето се намокря с вода, прави се проверка за дишане и пулс на пострадалия.
- ако пострадалия е в безсъзнание и дишането и пулса са много слаби, се правят следните действия;
- освобождаване от дрехите;
- разтваряне на устата;
- почистване на устната кухина;
- осигуряване на проходимост на дихателните пътища;
- изкуствено дишане;
- индиректен масаж на сърцето;
- поставят се студени компреси на очите.

При изгаряния от електрически ток се действа както при други случаи.

Електроофталмия /възпаление на ретината и роговицата и осветяване/. Получава се при работа с електрожен, когато не се използват лични предпазни средства. Поставят се студени и компреси, дават се аналгетици и се изпраща при офталмолог.

ТЕЛЕФОНИ:

СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ – 112 и/или 150

ASB – 86 00 51 /гр. Русе - кв. Дружба/

ГЛАВА ШЕСТА
НАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ СЪГЛАСНО КОДЕКСА НА ТРУДА ПРИ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯТА ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

Чл. 105. (1) Който наруши правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труда, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба в размер от 50 до 250 евро.

(2) Работодател, който не изпълни задълженията си във връзка с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труда, ако не подлежи на по-тежко

наказание, се наказва с имуществена санкция или глоба в размер на от 750 до 7500 евро, а виновното длъжностно лице, ако не подлежи на по-тежко наказание – с глоба в размер от 500 до 5000 евро.

(3) За повторно нарушение наказанието е:

1. по ал. 1 – глоба от 250 до 500 евро.

2. по ал. 2 – имуществена санкция или глоба от 10 000 до 15 000 евро, съответно глоба от 2500 до 10 000 евро.

Чл. 106. (1) Работодател, който наруши разпоредбите на трудовото законодателство извън правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с имуществена санкция или глоба в размер от 750 до 7500 евро, а виновното длъжностно лице, ако не подлежи на по-тежко наказание – с глоба в размер от 500 до 5 000 евро.

(2) За повторно нарушение по ал. 1 наказанието е имуществена санкция или глоба в размер от 10 000 до 15 000 евро, съответно глоба в размер от 2 500 до 10 000 евро.

ГЛАВА СЕДМА
ДОКУМЕНТАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ОСИГУРЯВАЩИ ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

1. Ревизионна книга за препоръки и предписания на контролните органи, заверена от Д „ОИТ" – Русе.

2. Регистър за трудови злополуки и декларации по образец.

3. Папка с протоколи от заседания на КУТ.

4. Санитарен журнал.

5. Удостоверения за първоначално и ежегодно обучение на представителите на КУТ, приложени в личните дела.

6. Книги за инструктаж

7. Служебни бележки за проведен начален инструктаж – в личните дела.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Отговорност за изпълнение на Правилника носи ръководството на гимназията и съответните длъжностни лица.

§2. Забранява се изпълнението на заповеди и нареждания, противоречащи на този Правилник.

§3. При сключване на договори с чужди организации за монтажна, охранителна, търговска или друг вид дейност, задължително се предвиждат мерки за осигуряване на безопасни условия на обучение и труд.

§4. Забранено е:

Да се сключват трудови договори с лица, които:

- нямат необходимата квалификация;
- не са навършили 18 години и нямат разрешение на Районната инспекция по труда;
- нямат предварителен медицински преглед.

Да се допускат на работа лица, които:

- не са сключили трудов договор;
- не са инструктирани и запознати с условията и изискванията за безопасна работа;
- са употребили преди или употребяват алкохол и други упойващи вещества през работно време.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Правилникът за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд е разработен и утвърден съобразно изискванията на КТ. Издава се в изпълнение на чл.5, ал.1 от Инструкция на МОН от 5 юли 1996 г. за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета.

§2. Настоящият Правилник се излага на общодостъпно място в училището и се представя в РУО – гр. Русе при утвърждаване на Списък – Образец №1 за съответната учебна година.

§3. С настоящия Правилник по определен график се запознават педагогическият, непедагогическият персонал, учениците и родителите.

§4. Длъжностното лице за координиране и контрол на дейностите, регламентирани в настоящия Правилник е Соня Русева - ЗДУТД, определено със Заповед на директора на гимназията.

§5. Указания за прилагане на този правилник се дават от директора и от длъжностното лице по §4.

§6. Цялостен контрол по спазването на Правилника се осъществява от директора на училището.

§7. До приемането на държавно образователно изискване за безопасни и здравословни условия на труд по чл. 16, т. 15 от ЗНП, осигуряването им се осъществява по Закон за здравословни и безопасни условия на труд, всички общоприети и действащи нормативни документи, отнасящи се до здравословните и безопасни условия на труд в Република България и настоящият правилник.

§8. Настоящият правилник влиза в сила от началото на учебната 2026/2027година.

§9. Правилникът се актуализира: преди въвеждане на нови машини, съоръжения и технологии, материали; при разкриване на нови работни места и дейности; при изменение на правилата, нормативите и изискванията; при издаване на нови административни актове /заповеди/, валидни за нови учебни години.

СЪГЛАСУВАЛ :
Председател на Секция
към КТ «Подкрепа»
в МГ «Баба Тонка»

/Л. Абдишева/

РАЗРАБОТИЛ

ЗДУТД:

/С. Русева/

ИНСТРУКЦИЯ
за безопасна работа в кабинет по химия

1. За обучение в кабинета по химия се допускат ученици, преминали начален инструктаж по БХТ и ПО по утвърдена програма.

2. Преди започване на занятието в кабинета, учителят да инструктира учениците, а те от своя страна да изслушат внимателно инструктажа.

3. Не се допуска по време на занятието учениците да работят самостоятелно, без наблюдение от учителя.

4. Химическите лаборатории да се обзаведат с аптечки с необходимите медикаменти и антидоти за оказване на помощ при необходимост.

5. На учениците се забранява:

-да опитват на вкус веществата;

-да използват неизмити съдове;

-да хващат реактивни стъкла и банки с мокри или сапунени ръце;

-да насочват отворите на епруветките към хора или към собствените си лица;

-да изнасят извън кабинетите химически вещества;

-да внасят храна и да се хранят в хим. лаборатория.

6. Подът и плотовете на местата, където се провеждат опитите да бъдат покрити с линолеум.

7. На всяка работна маса да има една киселинноустойчива мивка.

8. При нагряването с какъвто и да е вид нагревател под него да се поставя подложка от азбест.

9. Забранено е наливането на вода в съд с концентрирана сярна киселина и с натрий.

10. Всички отровни вещества се съхраняват в добре затворени съдове и специални шкафове, които се заключват.

11. Всички стъкла и банки да са описани и да имат четливо написани етикети за съдържанието в тях, както и указания за работа с тях.

12. Преливането на киселини, основи и други разяждащи течности да става само с помощта на подходящи сифони и никога чрез засмукване с уста.

13. Да се излива киселината във вода, а не обратно, поради опасност от експлозия.

14. Недопустимо е нагряването на леснозапалими течности в лабораториите чрез пряк огън. При работа с такива течности не бива да се пуши, не бива да се пали кибрит или запалка.

15. При разливане на етер, бензин и други леснозапалими течности в лабораторията да се загасят всички нагревателни уреди и спиртни лампи, а помещението да се проветри.

16. След приключване на работата да се изключат всички нагревателни уреди.

17. Всички ученици трябва да бъдат запознати с начините за работа с пожарогасителни средства.

18. Когато се определя видът на дадено вещество по миризмата, необходимо е да бъдат спазени следните условия:

- въздухът от лабораторната среда да се поема само през носа, да не се вдишва дълбоко, за да не се поема голямо количество от отровния газ;
- въздухът да се поема само един път, тъй като от по-нататъшни поемания обонянието се притъпява;

19. Да се ползват само закрити електрически котлони.

ИНСТРУКЦИЯ
за безопасна работа в кабинет по физика

1. За обучение в кабинета по физика се допускат ученици, преминали начален инструктаж по БХТ и ПО по утвърдена програма.

2. За всеки ученик да има самостоятелно работно място, снабдено с електрическо табло, местно осветление и стол с регулираща се височина.

3. Всички ползващи се от учениците за опитна работа електроуреди, електрически съоръжения, инсталации, шнурове, контакти, щепсели, електрически лампи и др. трябва да бъдат сигурно обезопасени против директен и индиректен допир с електрическия ток.

4. Включването и изключването на напрежението за работните ел. табла да става само от учителя, при съблюдаване на мерките за сигурност.

5. Преди започване на занятието в кабинета, учителят да инструктира учениците, а те от своя страна да изслушат внимателно инструктажа.

6. Не се допуска учениците да работят самостоятелно без наблюдение от учителя.

7. Оставане на учениците през време на почивката в кабинета без присъствие на учителя не се допуска.

8. При възникване на някакви неясноти след започване на опита, те спират работа и поискват съвет от учителя.

9. На учениците се забранява да извършват поправки на електрическите уреди, електрическите инсталации, съоръженията и др. в кабинета.

ИНСТРУКЦИЯ
за безопасно провеждане на занятията по физическо възпитание

1.Физкултурен салон

1.1. За занятията по физическо възпитание се допускат ученици, преминали начален инструктаж по БХТ.

1.2. Уредите трябва да бъдат здрави и неподвижно закрепени.

1.3. Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.

1.4. Да се поддържа в изправност закрепването на спомагателните части (винтове, обтегачи, възли, точки и др.).

1.5. Да се играе винаги с гимнастически постелки, които да намаляват удара при отскоци от уреди или от евентуални падания.

1.6. Да се поддържа ред и последователност при изпълнението на упражнения, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и др. и крият опасност.

1.7. Учителят трябва да оказва помощ при изпълнението на упражнения, съдържащи трудни елементи и да осигури пазене в случай на несполучливи опити.

1.8. Необходимо е учителят по физическо възпитание да следи физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, да не се изисква изпълнение на трудните елементи.

2. Физкултурна площадка

2.1. Физкултурната площадка трябва да бъде постлана с масивна настилка.

2.2. Баскетболните табла, волейболните колони и др. трябва да бъдат закрепени здраво или стабилизирани сигурно.

2.3. Траповете за скачане трябва да бъдат дълбоко разкопани.

2.4. При хвърляния на уреди строго да се съблюдава да няма хора на мястото около попаденията или в периметъра, в който би попаднал евентуално хвърленият уред.

2.5. Местата за занимания по физическо възпитание трябва да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, настилка, разположение на уредите и др.

2.6. Не се допускат ученици да играят самостоятелно, без наблюдение от учител.

ИНСТРУКЦИЯ
за безопасна работа на ел. уреди

1. Отоплителните ел. уреди да бъдат стандартни и напълно изправни.

2. Да се поддържат и използват правилно, като се спазват противопожарните правила.

3. Когато ел. уреди са включени към мрежата, винаги да бъдат под наблюдение.

4. Под ел. уреди, поставени върху горима подова настилка, задължително да се поставят негорими подложки.

5. Ел. отоплителни уреди трябва да стоят на разстояние от горими и трудногорими конструкции, материали, мебели и др. предмети най-малко на 0,80 м.

6. Електрическите инсталации, в които се включват електрически печки, трябва да са изправни и да не се претоварват.

7. Не се допуска използването на нестандартни електрическите предпазители (бушони).

ИНСТРУКЦИЯ

за безопасна работа в компютърен кабинет

I. Изисквания към помещенията

1. В помещенията, ползвани за обучение и извънучебни дейности на учениците с персонални компютри, трябва да има не по-малко от 5 кв. м на работно място.

2. В помещения с размерите на традиционна класна стая (50 кв. м) се разполагат до 9 работни места.

3. В големи помещения не се допускат повече от 15 работни места, независимо, че големината на площта позволява това.

4. Помещенията трябва да имат северно, североизточно или източно изложение, да са с едностранно остъкляване и да са оборудвани със слънцезащитни средства - за предпочитане щори с вертикални ламели, светли завеси или слънцезащитни стъкла.

5. Стените да са оцветени в пастелни тонове.

6. Подът да бъде с 3 см антистатично покритие (паркет, керамика, дървено дюшеме или цимент).

II. Изисквания към обзавеждането

1. Кабинетите за обучение и извънучебна дейност с персонални компютри се обзавеждат с лека работна мебел с матова повърхност.

2. Работната маса трябва да бъде с размери: минимална дължина 1,20 м, ширина - 0,80 м, и дебелина на плота - не по-голяма от 3 см. Височината да бъде съобразена задължително с изискването за заемане на правилна работна поза.

3. Столът да бъде стабилен, на колелца, с регулируема височина на седалката 0,30 - 0,55 м и наклон назад 3° - 5°. Облегалката да бъде с регулируема височина до 0,25 м спрямо седалката, наклон 80° - 100° и да осигурява опора на гръбначния стълб в областта на кръста.

4. Разстоянието между височината на работната маса и седалката на стола да бъде 0,26 - 0,30 м и разположението им да осигурява възможност за заемане на правилна работна поза с почти хоризонтално положение на предмишниците и ъгъл в колянната става 90°.

5. Кабинетите, които се ползват от различни възрастови групи, се оборудват задължително с подложки за краката с ширина 0,40 м, дълбочина 0,35 м, наклон 0 - 20° и с регулируема височина от 0 до 0,15 м.

III. Изисквания към факторите на работната среда

В кабинетите се осигурява микроклимат със следните параметри:

1.Температурата на въздуха да бъде 18°C - 26°C (оптимално 21°C - 23°C).

2. Естественото осветление да е със светлинен коефициент не по-голям от 1:4 (25 % КЕО).

3. Изкуственото осветление да бъде луминесцентно.

4. При по-малки помещения се допускат и лампи с нажежаема жичка.

IV. Максимална продължителност на работа на учениците с персонални компютри

	В деня		В седмицата	
Клас	Работа в минути не повече от	Максимален брой занятия	Максимален брой занятия	Работа в минути не повече от
V	60	2	4	240
VI-VII	80	2	5	400
VIII-X	80	2	6	480
XI-XII	100	3	10	1000

ИНСТРУКЦИЯ
за безопасна работа в училищната мрежа и Интернет

1. Лицата, които провеждат обучение или извънучебни дейности на ученици с персонални компютри, извършват задължително инструктаж срещу подпис на учениците, както и на родителите на тези, които не са навършили 16 години, за нормите и хигиенните правила при работа с персонални компютри, както и за вредните последствия от продължителни занимания и компютърни игри.

2. Равен достъп до училищната компютърна мрежа и в Интернет, при спазване на училищната политика.

3. Работа в мрежата и в извънучебно време по утвърден от директора график.

4. Работа в мрежата само под контрола на определено от директора лице.

5. Обучение за компетентно и отговорно поведение в училищната компютърна мрежа и в Интернет.

6. Учениците да бъдат информирани за училищната политика за работа в мрежата.

7. Учениците са длъжни да спазват следните правила за безопасна работа в мрежата:

7.1. Училищната мрежа и Интернет се използват само за образователни цели.

7.2. Забранено е използването на мрежата за извършване на стопанска или незаконна дейност.

7.3. Учениците не трябва да предоставят лична информация за себе си и за своите родители като име, парола, адрес, домашен телефон, месторабота и служебен телефон на родителите, без предварително разрешение от тях.

7.4. Не се разрешава изпращане или публикуване на снимки на ученици или на техни близки, без предварително съгласие на родителите.

7.5. Учениците не трябва да приемат срещи с лица, с които са се запознали в Интернет, освен след съгласието на родителите.

7.6. Учениците са длъжни да информират незабавно лицето, под чието наблюдение и контрол работят, когато попаднат на материали, които ги карат да се чувстват неудобно, или на материали с вредно или незаконно съдържание като порнография, проповядване на насилие и тероризъм, етническа и религиозна нетолерантност, търговия с наркотици, хазарт и др.

7.7. Учениците не трябва да изпращат или да отговарят на съобщения, които са обидни, заплашващи или неприлични.

7.8. Учениците не трябва да отварят приложения на електронна поща, получени от непознат подател.

7.9. Забранено е изпращането на анонимни или верижни съобщения.

7.10. Забранено е извършването на дейност, която застрашава целостта на училищната компютърна мрежа или атакува други системи.

7.11. Забранява се използването на чуждо потребителско име, парола и електронна поща.

7.12. Учениците не трябва да представят неверни данни за себе си.

7.13. Забранено е използването на нелицензиран софтуер, на авторски материали без разрешение, както и всяка друга дейност, която нарушава авторски права.

7.14. При работа в мрежата учениците трябва да уважават правата на другите и да пазят доброто име на Гимназията.